

Till Försäkringskassans generaldirektör Nils Öberg och
Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi
nils.oberg@forsakringskassan.se
huvudkontoret@forsakringskassan.se
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
hanna.kretz@regeringskansliet.se

Hej

Jag skriver det här brevet för att jag i mitt arbete möter människor som hamnar i stora glapp i det skyddsnät som är tänkt att värna dem.

Handikappersättning är en ersättning som har kunnat ansökas om (och till viss del fortfarande kan ansökas) för den som har en funktionsnedsättning eller sjukdom som gör att hen har merkostnader. Sedan 2019 har den ersättningen succesivt fasats ut och istället gör den som gör en nyansökan nu en ansökan om merkostnadsersättning. De som har haft handikappersättning har dock kunnat fortsätta ansöka om den fram till och med den 30:e juni i år och då få ett beslut som räcker som längst i 18 månader.

När det är dags att göra en ny ansökan för den som har tidsbegränsat beslut eller har fått ökade kostnader har flera blivit informerade om att det är bra att ansöka om den nya ersättningen istället för den gamla. Så långt inga konstigheter.

Handläggningstiderna har varit långa. Covid-19 påverkar det mesta. När tex. en ansökan gjordes i slutet av förra året upplystes det om att det var ca 6 månaders väntetid. Nu efter att påtryckningar gjorts är det 11 månader det handlar om. Då upplyses det också om att det går att göra något som kallas "Begäran om avgörande" när det gått minst 6 månader för att påskynda handläggningen. Ok, men frågan blir då: *"visst utgår ersättningen retroaktivt sedan ansökan?"* Svaret: *"Jo, men du får inte ha handikappersättning samtidigt"*. Rådet är att avsluta handikappersättningen snarast om du tror att du kommer få en högre merkostnadsersättning än vad handikappersättningen är på i nuläget för att det inte går att få dubbel ersättning.

Det säger sig självt att människor som har behov av dessa ersättningar har en låg inkomst och ansöker om ersättningen för att klara sig ekonomiskt. Att säga upp en ersättning i hopp

Till Försäkringskassans generaldirektör Nils Öberg och
Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi
nils.oberg@forsakringskassan.se
huvudkontoret@forsakringskassan.se
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
hanna.kretz@regeringskansliet.se

om att den nya ska bli högre och inkomma retroaktivt är faktiskt inte möjligt för flertalet personer då de är beroende av alla varenda krona för att bokstavligen överleva.

Låt mig göra ett exempel:

Peter har en handikappersättning på ca 1500 kr idag. I november 2020 ansöker han om merkostnadsersättning då beslutet upphör och dessutom har hans merkostnader ökat avsevärt, han har egentligen inte råd att överleva som det är utan går minus varje månad och klarar sig mig hjälp av vänner. Det går att genom merkostnadsersättning få upp till 2777 kr i månaden och detta skulle göra stor skillnad för honom. I februari får Peter, efter att själv ha sökt Försäkringskassan, reda på att handläggningstiden är ca 6 månader. I juni får Peter, efter att återigen själv ha sökt Försäkringskassan, reda på att handläggningstiden är upp till 11 månader. Då råds han i alla fall att skicka in en "begäran om avgörande" och tipsas om att avsluta handikappersättningen snarast om han tror att merkostnadsersättningen kommer bli högre än 1500 kr. Jo Peter har högst sannolika skäl att tro att den torde bli högre men vågar inte vara säker på det och dessutom klarar han sig omöjligt utan dessa 1500 kr i månaden fram till september/oktober då hyra och mat inte går att betala retroaktivt. Handläggaren (som hela tiden är väldigt trevlig) förklarar för Peter att en del som hamnat i detta dilemma då istället har sökt försörjningsstöd.

Hur tänker Försäkringskassan att detta går ihop? Det borde rimligen vara så att ersättning utgår retroaktivt oavsett om en har handikappersättning eller om det nya beslutet blir högre och i så fall med den mellanskillnad som blir mellan den gamla ersättningsnivån och den nya. Som reglerna i dagsläget är utformade hamnar flera människor i upp till årslånga glapp där de inte klarar sig ekonomiskt. Tycker Försäkringskassan att det är rimligt att människor ska behöva säga upp en ersättning för att sedan ansöka om en ett bidrag från en annan instans? Ett förfarande som är tidskrävande och oftast tar lång tid innan det godkänn. När en sedan eventuellt fått detta stöd och i bästa fall ännu senare får merkostnadsersättning godkänd

Till Försäkringskassans generaldirektör Nils Öberg och
Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi
nils.oberg@forsakringskassan.se
huvudkontoret@forsakringskassan.se
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
hanna.kretz@regeringskansliet.se

finns det också en risk att bli återbetalningsskyldig för försörjningsstödet. Jag menar att det är allt annat än rimligt att sätta människor i sådana här situationer. Hjälp istället för att stjälp, gör om och gör rätt.

Med vänlig hälsning, Diakon Åsa Jansdotter, Enskede-Årsta församling,
asa.jansdotter@svenskakyrkan.se